

ERDŐVÉDELMI MONITORING

Erdészeti megfigyelések a fenékküszöbös vízpótlás hatásterületén

ÖSSZEFOGLALÓ

A magyar-szlovák adatcserébe a hosszú évek óta folyó szigetközi erdészeti megfigyelések közül a fenékküszöb hatásterületén várható változásokat mutató mintaterületek adatai tartoznak.

A mintaterületeket és a mért jellemzőket a táblázat tartalmazza. Az adatok lényegében két átfogó, reprezentatív mintavételi módszer eredményei:

- egyes kijelölt minta-fák kerület növekedési adatai (heti gyakoriságú megfigyelések),
- a terület egészének átfogó mennyiségi adatai (évi egyszeri felmérés).

Az erdészeti megfigyelések nemzetközileg szokásos metodikáját követve, a jelentésbe egyelőre csak a heti növekedési adatok kerültek be. A táblázatok és ábrák tartalmazzák valamennyi 1995. évi növekedési adatot. Az éves felmérés jelenleg folyik, a kiértékelt eredmények bemutatására áprilisban kerülhet sor.

Az adatcserébe bevont mintaterületek kijelölését nehezítette, hogy a Duna elterelése miatt az erdőgazdálkodási beavatkozások üteme helyenként változott, így például jó néhány mintaterületet kellett megszüntetni és kénytelenek voltak kivágni több minta-fát is. További nehézség, hogy sem a túl fiatal, sem pedig az idős, 20 év feletti állományok nem alkalmasak a hosszútávú környezeti változások megfigyeléséhez és prognózisához. A monitoringba újként bevont fák, valamint az erdőgazdálkodási okok miatt kikerülő példányok vizsgálata párhuzamosan folyik a folytonosság fenntartása érdekében. Az újként bevont példányok általában 5-10 éves nemesnyárok. Az 1995. évi mérési tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a vizsgálati területek reprezentativitása megfelelő, átfogóan jellemzik a Szigetköz faállományviszonyait.

Az értékelés általános metodikai problémája, hogy a faállományok hosszabb időtartományban mutatják a környezeti hatásokat, mint ami a különféle műszaki beavatkozások tervezésénél figyelembe vehető. Ezért nagy fontossága van a növekedés hosszabb időtávú mérésének, amiből a fák növekedésmenete (növekedési függvénye) meghatározható. Ugyan a környezeti hatásokon kívül a függvényt befolyásolják a genetikai tényezők, azonban körültekintő kiválasztás és kellő számú vizsgálat esetén megfelelő biztonsági szinten ebből lehet a leggyorsabban a környezeti változások hatásairól véleményt formálni.

A fenékküszöb üzembehelyezése óta eltelt rövid idő nem tesz lehetővé szakmailag megalapozott értékelő megállapításokat. Az adatok alapján azonban már most feltételezhető, hogy a korábbi vízpótlásokhoz hasonlóan csak nagyon korlátozott hatások várhatók. A Duna elterelése óta a faállományok egészségi állapota és növekedése romlott és romlik, a vízpótlási eljárások hatása alig érzékelhető. A faállományok szempontjából a jelenlegi kedvezőtlen tendenciák megállításához a Duna korábbi dinamikájának (vízhozam-vízszint, árvízi elöntések) visszaállítása lenne szükséges.

ERDÉSZETI MINTATERÜLETEK

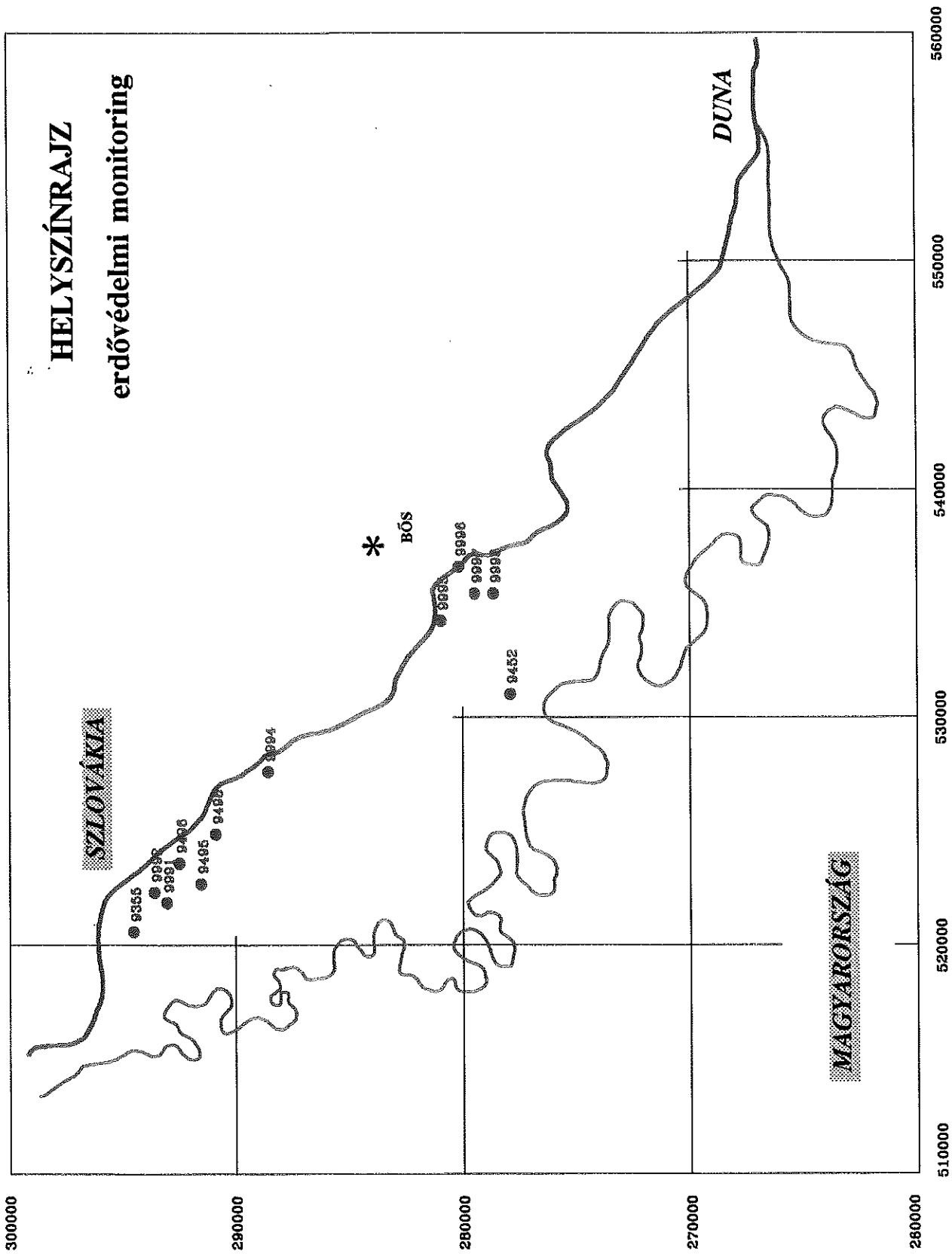
a kút száma	Mintaterület	főfaj	éves fa-termési adatok	heti kerület-növekedési adatok	talaj-víz mélység
9355	Dunakiliti 6B	óriásnyár	X		
9452	Hédervár 11B	éger	X		
9991	Dunakiliti 14C	nyár (I-214)	X		X
9992	Dunakiliti 13B	nyár (OP-229)	X		X
9496	Dunasziget 5E	óriásnyár	X		
9495	Dunasziget 34A	nyár (I-214)	X		
9498	Dunasziget 11D	nyár (I-214)	X		
9994	Dunasziget 22B1	kocsányos tölgy	X	X	
9995	Lipót 4A	Pannonia nyár	X	X	X
9996	Lipót 27C	Pannonia (nyár)	X		X
9997	Ásványráró 6G	nyár (I-214)	X		X
9998	Ásványráró 6D	fűz	X		

éves fatermési adatok :

kor,
 átlagos átmérő (cm),
 átlagos magasság (cm),
 körlapösszeg (m²/ha),
 fatermés (m³/ha),
 fatörzs szám,
 növedék.

HELYSZÍNRAJZ

erdővédelmi monitoring

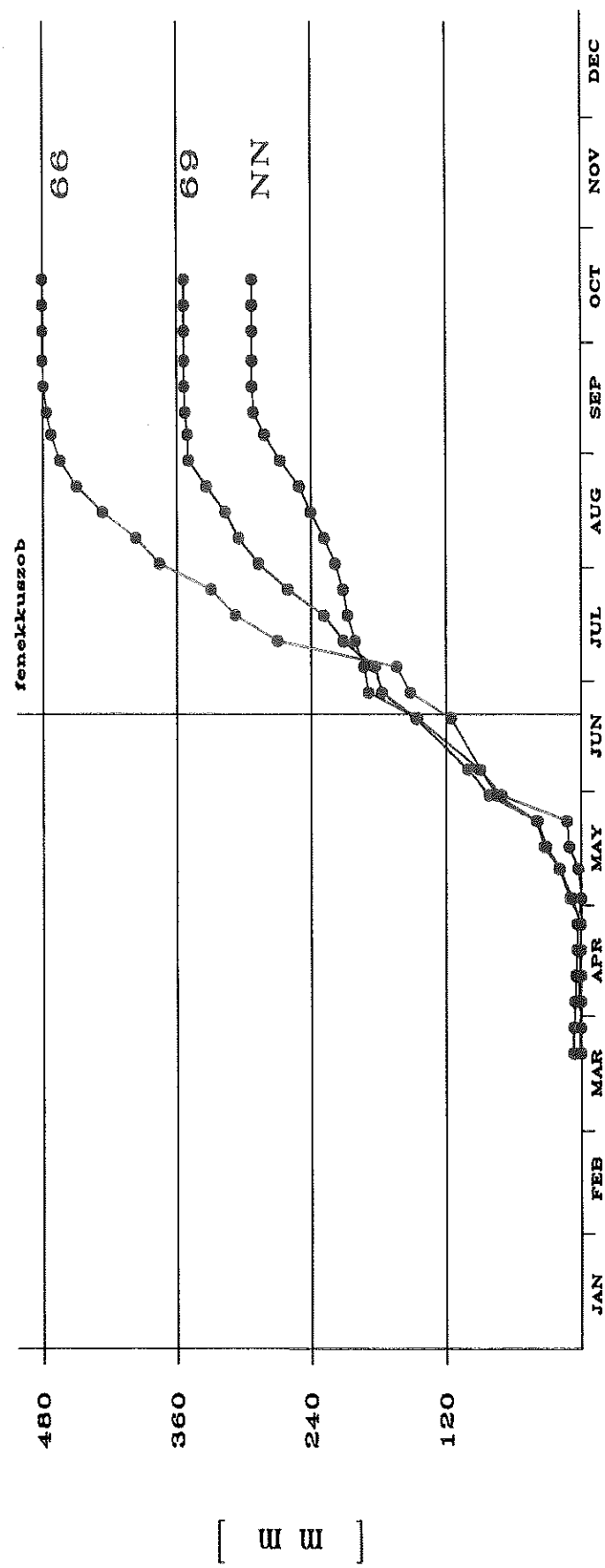

**ERDŐVÉDELMI MONITORING
A MINTATERÜLETEK
FÖLDRAJZI KOORDINÁTÁI**

az állomás száma	'EOTR' rendszer		WGS-84	ELLIPSOID
	Y [m]	X [m]	szélesség fok-perc-mp	hosszúság fok-perc-mp
9355	520600	294150	47-58-40.952	17-18-50.792
9452	531020	277900	47-50-02.129	17-27-29.067
9991	521880	293067	47-58-06.813	17-19-53.644
9992	522320	293117	47-58-08.744	17-20-14.798
9496	523600	292700	47-57-56.149	17-21-16.929
9495	522700	292457	47-57-47.650	17-20-33.808
9498	524879	290897	47-56-58.682	17-22-20.435
9994	527610	288557	47-55-44.814	17-24-34.384
9995	534250	280647	47-51-33.151	17-30-01.740
9996	536620	280157	47-51-18.793	17-31-56.196
9997	535450	279449	47-50-55.136	17-31-00.590
9998	535450	279020	47-50-41.249	17-31-00.994

kerületnövekedés
faj : pannonia nyár

a mintafa száma :

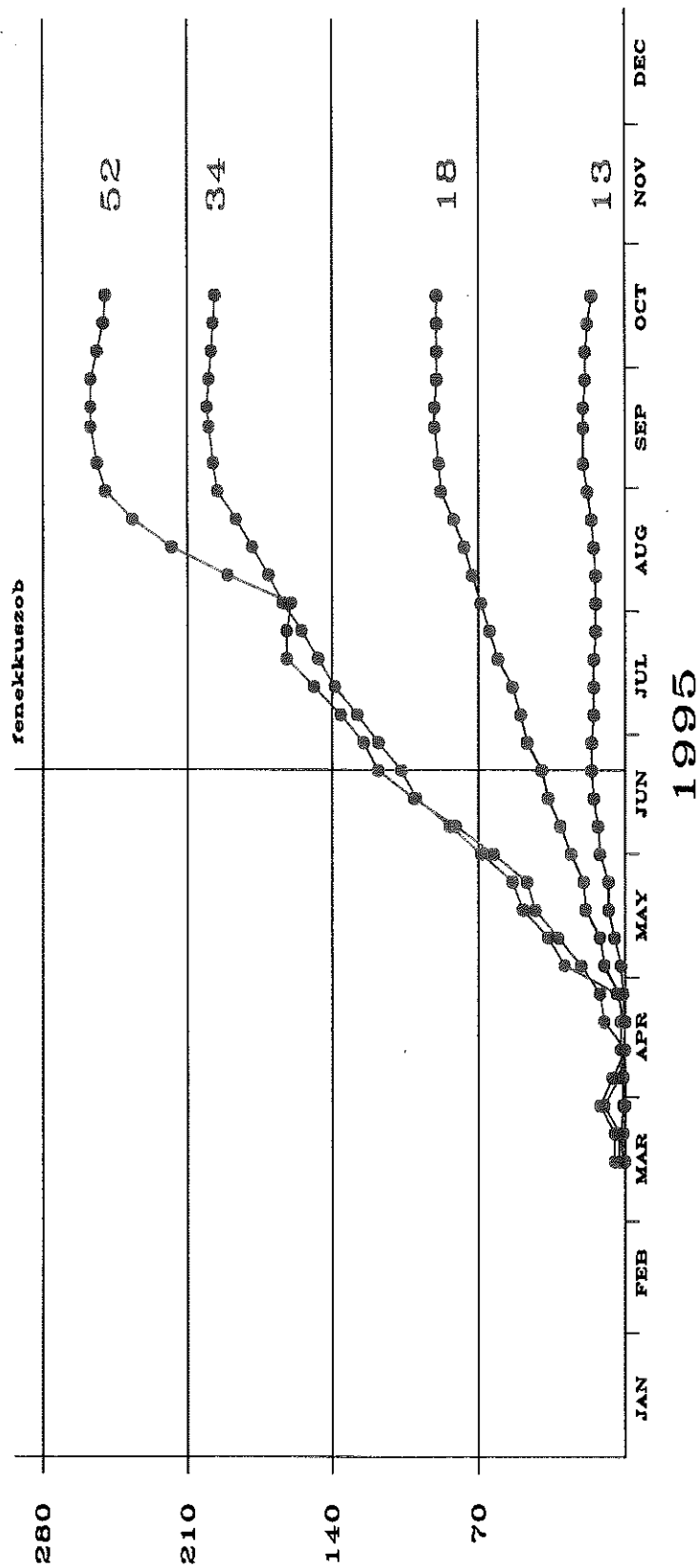

1995

a minterület neve : Lipót 4A 1

kerületnövekedés
faj : kocsányos tölgy

a mintafa száma :

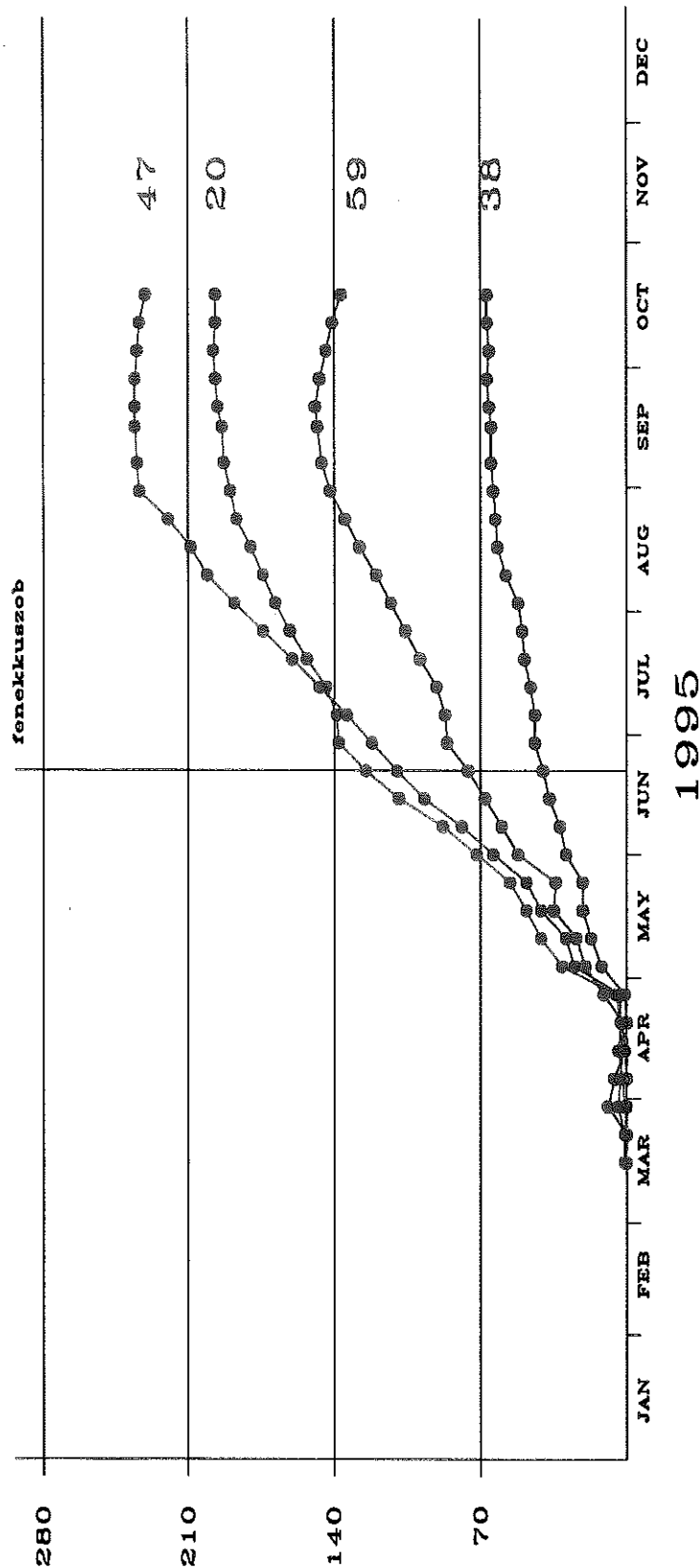
[III]

a minterület neve : Dunasziget 22 B1

kerületnövekedés
faj : kocsányos tölgy

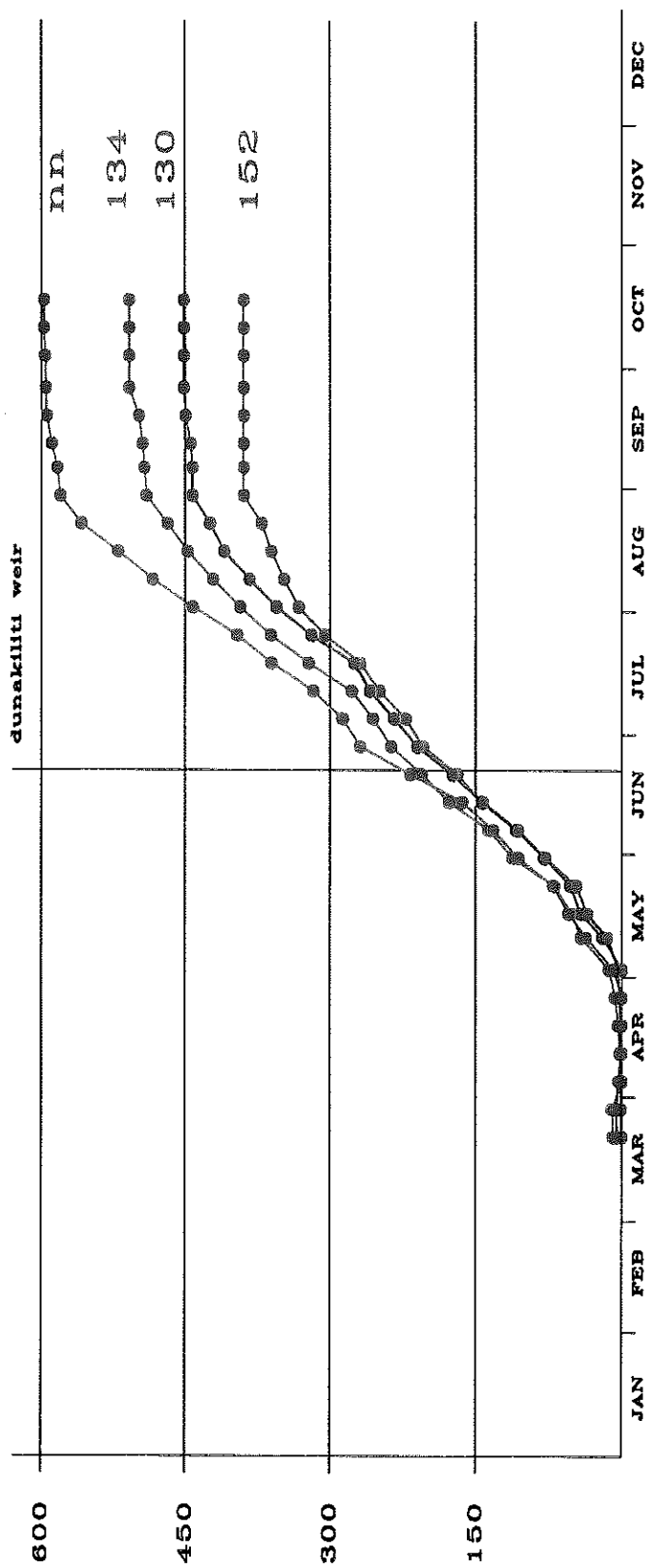
a mintafa száma :

a minterület neve : Dunasziget 22 B1

kerületnövekedés
faj : I-214 nyár

a mintafa száma :

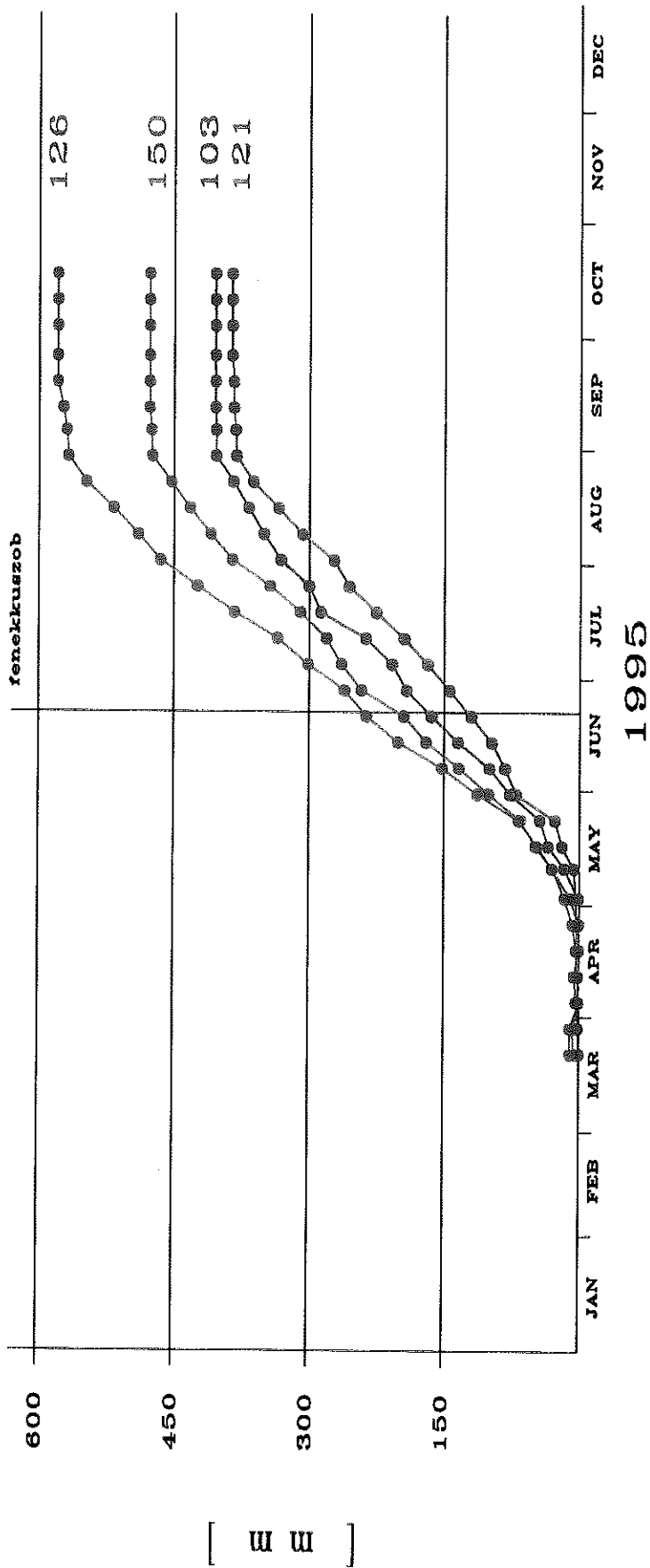

1995

a minterület neve : Lipót 4A 4

kerületnövekedés
faj : I-214 nyár

a mintafa száma :

a minterület neve : Lipót 4A 4

MÉRŐÁLLOMÁS : 9994 KÚT**DUNASZIGET 22 B1 mintaterület****KERÜLETNÖVEKEDÉS**

egység : 0.1 mm

FAFAJ : KST

SORSZÁM	13	18	20	38	34	47	52	59
IDŐPONT								
950316	1	0	0	0	3	1	5	0
950323	2	1	0	1	3	1	5	0
950330	1	0	9	4	10	0	12	1
950406	1	1	6	3	3	0	6	2
950413	0	2	1	2	1	1	0	4
950420	0	2	2	3	0	0	10	3
950427	1	3	11	3	4	1	12	5
950504	2	10	20	25	29	12	21	31
950511	5	12	24	29	37	17	32	41
950518	8	19	35	41	49	21	43	48
950525	8	20	34	48	54	21	47	56
950601	12	26	52	64	69	29	63	72
950608	13	31	60	79	84	32	81	88
950615	15	37	68	97	100	37	101	109
950622	16	40	76	110	107	40	118	125
950629	16	47	86	122	118	44	125	138
950706	15	50	87	134	128	44	136	139
950713	15	54	91	147	139	46	149	144
950720	15	61	99	160	147	49	162	153
950727	14	65	106	174	155	50	162	161
950803	14	69	113	188	164	52	160	168
950810	14	73	120	201	171	58	191	174
950817	15	77	128	209	179	62	218	180
950824	16	82	135	220	187	63	237	187
950831	18	88	142	234	196	64	250	190
950907	20	89	146	235	198	65	254	193
950916	20	91	148	236	200	65	257	194
950921	20	91	149	236	201	66	257	196
950928	19	90	147	236	200	67	257	197
951005	19	90	144	235	199	66	254	198
951012	18	90	141	234	198	67	251	197
951019	16	90	137	231	197	67	250	197

MÉRŐÁLLOMÁS : 9995 KÚT
LIPÓT 4A 1 mintaterület

KERÜLETNÖVEKEDÉS
egység : 0.1 mm

FAFAJ : PAN

SORSZÁM	116	79	69	28	*	66
IDŐPONT						
950322	4	13	1	3	7	0
950329	5	13	2	2	7	0
950405	2	9	0	1	6	2
950412	0	1	0	0	5	2
950419	0	0	0	0	4	1
950426	0	0	0	2	4	1
950503	2	0	10	4	0	8
950511	12	2	20	8	3	19
950517	17	13	33	14	11	31
950524	28	26	40	18	13	39
950531	64	66	82	38	71	75
950607	76	92	101	57	91	90
950614	90	129	125	81	125	106
950621	105	152	147	101	146	116
950628	138	182	177	130	189	152
950705	156	198	183	138	193	164
950712	167	229	211	164	201	270
950719	174	256	229	187	208	308
950726	181	299	261	205	212	330
950802	197	334	287	232	219	376
950809	209	363	305	247	229	397
950816	219	393	317	274	241	427
950823	233	423	334	293	251	450
950830	243	437	350	309	268	465
950906	245	448	351	312	282	473
950912	245	455	353	314	292	477
950919	247	459	354	317	293	480
950926	247	459	354	318	293	481
951004	247	459	354	318	293	481
951011	247	459	354	318	293	481
951018	247	459	354	318	293	481

MÉRŐÁLLOMÁS : 9995 WELL
LIPÓT 4A 4 mintaterület

KERÜLETNÖVEKEDÉS
 egység : 0.1 mm

FAFAJ : I-214

SORSZÁM	103	126	121	134	130	152	150	*
IDŐPONT								
950322	0	10	0	9	0	6	6	5
950329	2	10	1	10	1	7	8	6
950405	1	0	3	0	1	4	0	3
950412	1	1	5	2	1	2	1	0
950419	0	3	1	4	1	1	1	0
950426	0	7	3	7	3	0	1	0
950503	1	16	3	13	3	0	10	9
950511	17	30	6	42	15	20	31	37
950517	35	47	19	52	36	43	49	55
950524	44	67	27	70	47	53	66	71
950531	77	113	70	112	79	80	101	107
950607	100	152	82	137	107	109	134	133
950614	135	201	97	178	143	145	170	165
950621	164	236	120	206	174	170	195	218
950628	192	260	144	237	210	205	242	270
950705	208	301	168	256	234	223	264	288
950712	237	335	194	278	259	250	281	318
950719	287	383	225	322	275	270	310	361
950726	300	424	255	361	319	306	344	397
950802	332	465	272	393	355	333	386	443
950809	351	490	307	422	383	348	410	485
950816	368	517	334	448	410	361	433	521
950823	385	547	362	469	425	371	454	559
950830	404	567	381	491	443	390	475	581
950906	404	569	382	493	443	390	476	584
950912	405	573	384	495	445	390	478	590
950919	405	579	384	499	450	390	478	595
950926	405	579	386	509	452	390	478	596
951004	405	579	386	509	452	390	478	597
951011	405	579	386	509	452	390	478	598
951018	405	579	386	509	452	390	478	598